

บทที่ 1 บทนำ

มูลนิธิโครงการหลวงได้ส่งเสริมปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 19 แห่ง จำนวน 66 ชนิด เป็นไม้ดอกไม้ประดับ 50 ชนิด ไม้ประดับ (ไม้ใบ) 16 ชนิด ในปีพ.ศ. 2557 มีการตั้งเป้าหมายการผลิตมูลค่าจำหน่าย 35 ล้านบาท ซึ่งกุหลาบเป็นไม้ดอกไม้ประดับที่ 1 ที่จำหน่ายผ่านตลาดมูลนิธิโครงการหลวงมีมูลค่าการจำหน่ายเป็นอันดับหนึ่งต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2552จนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะกุหลาบในปี 2558 มีพื้นที่การผลิตทั้งหมดจำนวน 133.74 ไร่ ในพื้นที่เกษตรกรรมศูนย์ฯ ทุ่งเรา สถานีฯ อินทนนท์ อ่างช้าง และปางตะ เกษตรกรผู้ปลูกทั้งหมด 69 ราย ปริมาณการผลิต 1,024,900 ดอก และมีมูลค่า 13,729,510 บาท (ฝ่ายงานไม้ดอกไม้ประดับ, 2557)

ในปัจจุบันฝ่ายงานไม้ดอกไม้ประดับได้ส่งเสริมกุหลาบที่นำเข้ามาจากประเทศฮอลแลนด์จำนวน 18 พันธุ์ โดยนำเข้าในปี 2547 จำนวน 9 พันธุ์ ใช้เป็นต้นพันธุ์มาแล้ว 10 ปี และนำเข้าอีกครั้งในปี 2555 จำนวน 9 พันธุ์ ซึ่งบางพันธุ์ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด ไม่ทนทานต่อโรคและแมลง การปรับปรุงพันธุ์เพื่อให้ได้กุหลาบพันธุ์ใหม่ต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษานาน อาจไม่ทันกับสถานการณ์ของตลาดในปัจจุบันที่มีแนวโน้มการนำเข้ากุหลาบจากต่างประเทศ โดยมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นจาก 12.98 ล้านบาท ในปี 2550 เป็น 91.91 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2555 แสดงถึงความต้องการของผู้บริโภคในประเทศ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กุหลาบคุณภาพสูงที่ผลิตในประเทศไทยยังไม่เพียงพอ ต้องนำเข้าจากต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศจีนที่มีสภาพอากาศที่เหมาะสมทำให้มีปริมาณตามที่ตลาดต้องการและมีคุณภาพผลผลิตที่ดีกว่า ปัจจุบันสภาวะตลาดเปลี่ยนค่อนข้างรวดเร็ว มีกุหลาบจากแหล่งผลิตใหญ่เข้ามาทำตลาดมากมาย เช่น เกาหลี ฮอลแลนด์ เอกวาดอร์ และโคลัมเบีย เป็นต้น ในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน 2558 เป็นต้น เป็นช่วงที่ในยุโรปเป็นช่วงอากาศอบอุ่น ดอกไม้มีราคาถูก ประกอบกับค่าเงินบาทแข็งค่า ทำให้ผู้ค้าส่งบางรายเริ่มนำเข้ากุหลาบจากฮอลแลนด์ เข้ามาทำตลาดในไทยมากขึ้น ซึ่งมีผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกกุหลาบของมูลนิธิโครงการหลวงโดยตรง อย่างไรก็ตามศักยภาพในการส่งออกกุหลาบของไทยไปต่างประเทศนั้นยังไม่สามารถแข่งขันได้ (อารี และคณะ, 2556)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ได้ทดสอบกุหลาบพันธุ์ใหม่จากต่างประเทศที่เหมาะสมสำหรับการผลิตเป็นการค้าบนพื้นที่สูง โดยนำเข้ากุหลาบสายพันธุ์ฮอลแลนด์จำนวน 4 กลุ่มสี ได้แก่ สีแดง สีขาว สีชมพู และสองสี สีละ 3 สายพันธุ์ รวม 12 สายพันธุ์ ปลูกเปรียบเทียบพันธุ์การค้าเดิม 4 สายพันธุ์ โดยปลูกทดสอบในโรงเรือนควบคุมอุณหภูมิที่สถานีเกษตรหลวงปางตะ โดยใช้วิธีปลูก 2 วิธี ได้แก่ ปลูกลงดินและปลูกในซบสเตรท จากผลการดำเนินงานเป็นเวลา 2 เดือน พบว่ากุหลาบที่ปลูกในซบสเตรทมีการเจริญเติบโตที่ดีกว่าการปลูกลงดิน โดยมีการเจริญเติบโตแตกต่างกันดังนี้ กลุ่มสีแดง พันธุ์ Red Crown มีการเจริญเติบโตดีที่สุดทั้งปลูกในซบสเตรทและปลูกลงดิน กลุ่มสีขาวเมื่อปลูกในซบสเตรท พันธุ์ Ice Bear มีการเจริญเติบโตดีที่สุด กลุ่มสีชมพูเมื่อปลูกในซบสเตรท พบว่าพันธุ์ Lovely Dolomiti มีการเจริญเติบโตมากที่สุด กลุ่มสองสี พบว่าพันธุ์ Jumilia มีการเจริญเติบโตดีที่สุด (วชิระและคณะ, 2558)

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลในเรื่องการให้ผลผลิต คุณภาพ และอายุการปักแจกันของกุหลาบแต่ละพันธุ์ ยังไม่ครบถ้วน รวมทั้งควรมีการนำเข้าพันธุ์ใหม่เพิ่มเติม ดังนั้นจึงควรมีการศึกษา และทดสอบกุหลาบ สายพันธุ์ใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการปลูกไม้ดอกบนพื้นที่สูงของมูลนิธิโครงการหลวงต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาและทดสอบการเจริญเติบโต การให้ผลผลิต และคุณภาพของกุหลาบ 12 พันธุ์/สายพันธุ์ ใหม่ 4 กลุ่มสี (ปลูกปี 2558) ในฤดูหนาวและฤดูร้อน

2.2 เพื่อศึกษาและทดสอบการเจริญเติบโตของกุหลาบ 30 พันธุ์/สายพันธุ์ใหม่ 5 กลุ่มสี (ปลูกปี 2559) ในฤดูร้อนและฤดูฝน

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 ศึกษาและทดสอบการเจริญเติบโต การให้ผลผลิตและคุณภาพของกุหลาบ 12 พันธุ์/สายพันธุ์ ใหม่ 4 กลุ่มสี (ปลูกปี 2558) ในฤดูหนาวและฤดูร้อน

3.2 ศึกษาและทดสอบการเจริญเติบโตของกุหลาบ 30 พันธุ์/สายพันธุ์ใหม่ 5 กลุ่มสี (ปลูกปี 2559) ในฤดูร้อนและฤดูฝน

3.3 ประเมินการยอมรับกุหลาบพันธุ์/สายพันธุ์ใหม่ 12 พันธุ์/สายพันธุ์ (ปลูกปี 2558) ที่มี ศักยภาพการผลิต โดยร่วมกับฝ่ายตลาดมูลนิธิโครงการหลวง